



| Guía Docente | | | | |
|-----------------------|--|--------------------|------------------------|-----------|
| Datos Identificativos | | | | 2016/17 |
| Asignatura (*) | Avaliación das alteracións de base neurolóxica e anatómica | | Código | 652G04026 |
| Titulación | Grao en Logopedia | | | |
| Descritores | | | | |
| Ciclo | Período | Curso | Tipo | Créditos |
| Grao | 2º cuatrimestre | Terceiro | Obrigatoria | 6 |
| Idioma | Castelán | | | |
| Modalidade docente | Presencial | | | |
| Prerrequisitos | | | | |
| Departamento | Medicina | | | |
| Coordinación | Vilariño Vilariño, María Isabel | Correo electrónico | isabel.vilarino@udc.es | |
| Profesorado | Vilariño Vilariño, María Isabel | Correo electrónico | isabel.vilarino@udc.es | |
| Web | | | | |
| Descrición xeral | | | | |

| Competencias / Resultados do título | |
|-------------------------------------|---|
| Código | Competencias / Resultados do título |
| A1 | Coñecer e integrar os fundamentos biolóxicos da Logopedia: a Anatomía e Fisioloxía. |
| A2 | Coñecer e integrar os fundamentos psicolóxicos da Logopedia: o desenvolvemento da linguaxe, o desenvolvemento psicolóxico, a Neuropsicoloxía da linguaxe, os procesos básicos e a Psicolingüística. |
| A3 | Coñecer e integrar os fundamentos lingüísticos da Logopedia: Fonética e fonoloxía, morfosintaxe, semántica, pragmática, sociolingüística. |
| A4 | Coñecer e integrar os fundamentos educativos da Logopedia: Procesos de ensino e aprendizaxe. |
| A5 | Coñecer e integrar os fundamentos metodolóxicos para a investigación en Logopedia. |
| A6 | Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais. |
| A7 | Coñecer, recoñecer e discriminar entre a variedade das alteracións: os trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe, trastorno específico da linguaxe, retrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as plurideficiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculias; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por privación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglosias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas. |
| A8 | Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico. |
| A9 | Coñecer e aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación. |
| A11 | Redactar un informe de avaliación logopédica. |
| A12 | Realizar unha avaliación tras a intervención. |
| A14 | Coñecer as funcións da Intervención logopédica: prevención, educación, reeducación, rehabilitación e tratamento. |
| A18 | Coñecer e realizar a intervención logopédica en Atención Temperá. |
| A19 | Coñecer e implementar os Sistemas de Comunicación Aumentativa. |
| A20 | Coñecer e implementar as axudas técnicas á comunicación. |
| A21 | Saber deseñar e elaborar informes logopédicos. |
| A22 | Saber deseñar, programar e avaliar a actuación logopédica. |
| A25 | Coñecer a organización de institucións educativas, sanitarias e sociais. |
| A26 | Adquirir un coñecemento práctico para a avaliación logopédica. |
| A27 | Realizar a planificación estratéxica da intervención logopédica. |
| A30 | Coñecer a actuación profesional e os contornos onde se desenvolve a práctica. |



| | |
|-----|---|
| A31 | Adquirir o desenvolvemento os recursos persoais para a intervención: habilidades sociais e comunicativas, habilidades profesionais, avaliación da propia actuación profesional, técnicas de observación, técnicas de dinamización ou toma de decisións. |
| A32 | Utilizar tecnoloxías da información e da comunicación. |
| B1 | Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional. |
| B2 | Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo. |
| B5 | Aprender autonomamente, e motivarse para facelo de forma continuada. |
| B6 | Capacidade de adaptarse aos cambios. |
| B7 | Capacidade de análise e síntese. |
| B8 | Capacidade de observar e de escoitar de forma activa. |
| B9 | Capacidade de organizar e planificar. |
| B10 | Capacidade para motivarse e procurar a calidade na actuación profesional. |
| B11 | Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional. |
| B12 | Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo. |
| B13 | Coñecer e manexar as novas tecnoloxías da comunicación e da información. |
| B14 | Destreza e empatía nas relacións interpersoais. |
| B15 | Poñer en valor a súa profesión no contorno en que desenvolve o seu traballo. |
| B16 | Resolver problemas de forma efectiva. |
| B17 | Saber expresarse en público. |
| B18 | Ser creativo no exercicio da profesión. |
| B19 | Ter compromiso ético. |
| B21 | Tomar decisións con autonomía e responsabilidade. |
| B22 | Traballar de forma autónoma con iniciativa. |
| B23 | Traballar de forma colaborativa. |
| B24 | Traballar en equipo e, de ser o caso, de forma interdisciplinar. |
| C1 | Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma. |
| C2 | Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro. |
| C3 | Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida. |
| C4 | Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común. |
| C6 | Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse. |
| C7 | Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida. |
| C8 | Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade. |

Resultados da aprendizaxe

| Resultados de aprendizaxe | Competencias / Resultados do título |
|---------------------------|--|
|---------------------------|--|



| | | | |
|---|-----|-----|----|
| Conocer el rol del logopeda en la evaluación y diagnóstico de las alteraciones de la comunicación secundarias a patología neurológica y morfológica. | A1 | B1 | C1 |
| | A2 | B2 | C2 |
| | A3 | B5 | C3 |
| | A5 | B6 | C4 |
| | A6 | B7 | C6 |
| | A7 | B8 | C7 |
| | A8 | B9 | C8 |
| | A9 | B10 | |
| | A11 | B11 | |
| | A12 | B12 | |
| | A14 | B13 | |
| | A21 | B14 | |
| | A22 | B15 | |
| | A25 | B16 | |
| | A26 | B17 | |
| | A30 | B18 | |
| | A32 | B19 | |
| | | B21 | |
| | | B22 | |
| | | B23 | |
| | B24 | | |
| Complementar la identificación y diagnóstico de las alteraciones neurológicas y morfológicas con los conocimientos previos adquiridos sobre evaluación de las mismas. | A1 | B1 | C1 |
| | A2 | B2 | C2 |
| | A3 | B5 | C3 |
| | A6 | B6 | C6 |
| | A7 | B7 | C7 |
| | A8 | B8 | C8 |
| | A9 | B9 | |
| | A11 | B10 | |
| | A12 | B11 | |
| | A14 | B12 | |
| | A21 | B13 | |
| | A22 | B14 | |
| | A25 | B15 | |
| | A26 | B16 | |
| | A32 | B22 | |
| | | B23 | |
| | | B24 | |



| | | | |
|---|---|---|--|
| Adquirir parámetros esenciales en la discriminación entre patológico y normal para poder realizar una evaluación correcta. | A1 A2 A3 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A18 A19 A20 A21 A22 A25 A30 A31 A32 | B1 B2 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B19 B22 B23 B24 | C1 C2 C3 C4 C6 C7 C8 |
| Conocer las distintas baterías neuropsicológicas y test utilizados para la evaluación y diagnóstico de este tipo de patologías. | A1 A2 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A26 A32 | B1 B5 B11 B22 B23 B24 | C1 C2 C3 C6 C8 |
| Conocer y practicar las especificidades del diseño de programas de evaluación. | A1 A2 A3 A4 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A14 A26 A27 A32 | B1 B2 B8 B9 B12 B13 B16 B17 B24 | C1 C2 C3 C6 C8 |

| Contidos | |
|--|---|
| Temas | Subtemas |
| Tema I: aspectos clave de la evaluación logopédica. | Evaluación inicial. |
| Tema II: Evaluación de la afasia y trastornos asociados. | Evaluación inicial. Evaluación neuropsicológica: exploración básica del lenguaje, baterías neuropsicológicas y test específicos para la exploración y evaluación de la afasia. |



| | |
|---|---|
| Tema III: Evaluación del lenguaje en las demencias. | Test de Scening en demencias. Protocolos informáticos en demencias. Test neuropsicológicos informatizados. |
| Tema IV: Evaluación logopédica de las disartrias | Evaluación inicial. Protocolos de valoración logopédica. Exploración de la disartria: historia clínica, exploración del mecanismo oral, exploración del habla. Cuestionarios logopédicos. Evaluación complementaria. |
| Tema V: Evaluación de la función deglutoria | Videofluroscopia. Test de deglución. |
| Tema VI: Evaluación y exploración de las disglosias | Órganos afectados: informe médico, Evaluación de las bases funcionales de la articulación. Evaluación de la articulación |

| Planificación | | | | |
|--|---|---|-------------------------|--------------|
| Metodoloxías / probas | Competencias / Resultados | Horas lectivas (presenciais e virtuais) | Horas traballo autónomo | Horas totais |
| Estudo de casos | A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A14 A18 A20 A21 A22 A25 A26 A27 A30 A31 A32 B1 B2 B5 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B16 B18 B19 B21 B23 B24 C1 C3 C6 C7 C8 | 10 | 20 | 30 |
| Prácticas a través de TIC | A19 B6 B13 B15 B17 B22 C2 C4 | 0 | 20 | 20 |
| Proba obxectiva | A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A14 A20 A26 A31 B7 C3 C8 | 1 | 25 | 26 |
| Sesión maxistral | A5 A6 A7 A8 A9 A11 A14 A20 A21 A22 A25 A26 A30 A32 B1 B2 B7 B9 B11 C3 C8 | 20 | 40 | 60 |
| Traballos tutelados | A1 A5 A6 A7 A8 A9 A14 A20 A25 A32 B1 B2 B5 B7 B9 B12 B13 B23 B24 C1 C3 | 1 | 12 | 13 |
| Atención personalizada | | 1 | 0 | 1 |
| *Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado | | | | |

| Metodoloxías | |
|---------------------------|---|
| Metodoloxías | Descrición |
| Estudo de casos | Se realizará la presentación de casos clínicos y sesiones clínicas donde el alumno debe participar activamente. |
| Prácticas a través de TIC | Presentación de situaciones para elaboración y manejo de material |
| Proba obxectiva | Consistirá en un exame test de 50 preguntas. |
| Sesión maxistral | Presentación de contenidos relevantes de cada tema como introducción a la elaboración de prácticas. |



| | |
|---------------------|---|
| Traballos tutelados | Elaboración de trabajos escritos, individuales y en pequeños grupos que incluirán revisiones bibliográficas e investigación sobre diferentes patologías y serán expuestos para su posterior análisis y discusión. |
|---------------------|---|

Atención personalizada

| Metodoloxías | Descrición |
|---------------------|---|
| Traballos tutelados | Se realizaran traballos tutelados, a nivel individual y en pequenos grupos que serán supervisados por el profesor tutor y expuestos posteriormente en clase. Formaran parte de la evaluación continuada del alumno. |

Avaliación

| Metodoloxías | Competencias / Resultados | Descrición | Cualificación |
|---------------------------|---|---|---------------|
| Estudo de casos | A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A14 A18 A20 A21 A22 A25 A26 A27 A30 A31 A32 B1 B2 B5 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B16 B18 B19 B21 B23 B24 C1 C3 C6 C7 C8 | terase en conta na avaliación continuada e final. | 5 |
| Sesión maxistral | A5 A6 A7 A8 A9 A11 A14 A20 A21 A22 A25 A26 A30 A32 B1 B2 B7 B9 B11 C3 C8 | A asistencia será muy importante e formará parte da avaliación continuada | 5 |
| Traballos tutelados | A1 A5 A6 A7 A8 A9 A14 A20 A25 A32 B1 B2 B5 B7 B9 B12 B13 B23 B24 C1 C3 | Será obrigatoria a realización e exposición | 5 |
| Proba obxectiva | A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A14 A20 A26 A31 B7 C3 C8 | Será obrigatorio superala para aprobar a asignatura | 80 |
| Prácticas a través de TIC | A19 B6 B13 B15 B17 B22 C2 C4 | Presentación de situacións para a elaboración e manexo de material | 5 |

Observacións avaliación

| |
|--|
| |
|--|

Fontes de información

| |
|--|
| |
|--|



| | |
|------------------------------------|--|
| Bibliografía básica | <ul style="list-style-type: none">- () .- Paradis M. (1993). Evaluación de la afasia en bilingües.. Barcelona Masson.- Goodglas H.; Kaplan E. (2001, 1996, 1986). Evaluación de la afasia y los trastornos relacionados. Madrid. Panamericana- Vilariño I. (1998). Evaluación de la afasia. En Revista Gallega de psicopedagogía.. A Coruña. Universidade da Coruña- Melle N. (2007). Guía de intervención logopédica en la disartria. . Ed. Síntesis. Madrid- Peña Casanova, J. (1987). La exploración neuropsicológica, . Barcelona. Ed. MCR.- Vilariño I. (1994). Logopedia, prevención, evaluación, intervención.. Torremolinos-Málaga. Actas del 18º Congreso Nacional de la Asociación Española de Logopedia, Foniatr- Peña Casanova, J. (1990). P.I.E.N.C.. Barcelona. Masson- Kaplan E.; Goodglass, H.; Weintraub S. (2001, 1996, 1986). The Boston naming test. . Philadelphia. Lea y Febiger.- De Renzi, E., y Vignolo L. (1962). The Token Test: A sensitive test to detect receptive disturbances in aphasias. . Brain <p>Durante el curso académico se actualizarán las fuentes bibliográficas.</p> |
| Bibliografía complementaria | |

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías